

ריבלין בבחירות הפאנל במרכז חרות (1984)
אל תשימו לב להשמעות... אפילו אם אסטה מהנורמות המקובלות עליי...

אישיות בסניפים, וחיזרו אחרי כל קול. במרכז זכה ריבלין במקום טוב לקראת סוף רשימת הפאנל. הוא היה מאושר, ואת מניו הציפו דמועות-שימחה כשנודע לו על בחירתו. הוא הרגיש אז שזכה בגלל עבודתו הקשה והמסורה בתנועה, ובגלל כישוריו ואישיותו. לכנסת הוא לא זכה להיבחר, משום שלא נכלל בשלוש השביעיות הראשונות. אך היה ברור שהוא בדרך הנכונה, וכי לא רחוק היום והוא עוד יגיע לשם ויקבל, בזכות, את מושבו כח"כ מטעם הליכוד.

מישפחת ריבלין היא ממורסמת ובניה ממוזרים על פני הארץ, מיקצתם מוכרים יותר, מיקצתם פחות. באופן יוצא-דופן משתייך רובי לשבט הגדול הן מצד אביו, יוסף-יואל ריבלין, הפרופסור לערבית ש-תירגם בין השאר את הקוראן לעברית ואת כל סיפורי אלף לילה ולילה, והן מצד אמו, רחל.

במישרדו מצוי עותק של חוברת קטנה שהוציאו הרילבלינים ב-1980, ובה עץ-יוחסין וקצת מן ההיסטוריה של אבות-המישפחה. בין השאר מסופר בחוברת על יציאתו החלוצית של רבי יוסף ריבלין מבין חומות העיר העתיקה בירושלים וייסוד שכונת נחלת-שיבעה - פרק היסטורי בדיברי ימי ירושלים החדשה. עד היום יש בנחלת-שיבעה רחוב הנושא את שמו.

אמו של רובי היתה חברת אצ"ל משחר נעוריה, כך גם אתי, אחותו הגדולה, ואבי, אחיו. הוא לא יכול היה להימנות עם חברי האצ"ל מן הסיבה הפשוטה שהיה צעיר מדי אז. רובי, היום בן 46, ינק את תורת ז'בוטינסקי נסקי מילדותו. גם אביו, שהיה בתחילה בתנועת-העבודה ואף שימש במשך שנים רבות כיו"ר ארגון המורים, הצטרף מהר מאוד, אחרי ויכוחים אידיאולוגיים עם דוד בן-גוריון, אל שורות הרוויזיוניסטים. במשך השנים היתה המישפחה כולה מזוהה עם תנועת-החרות, ובניה אף סבלו מכך.

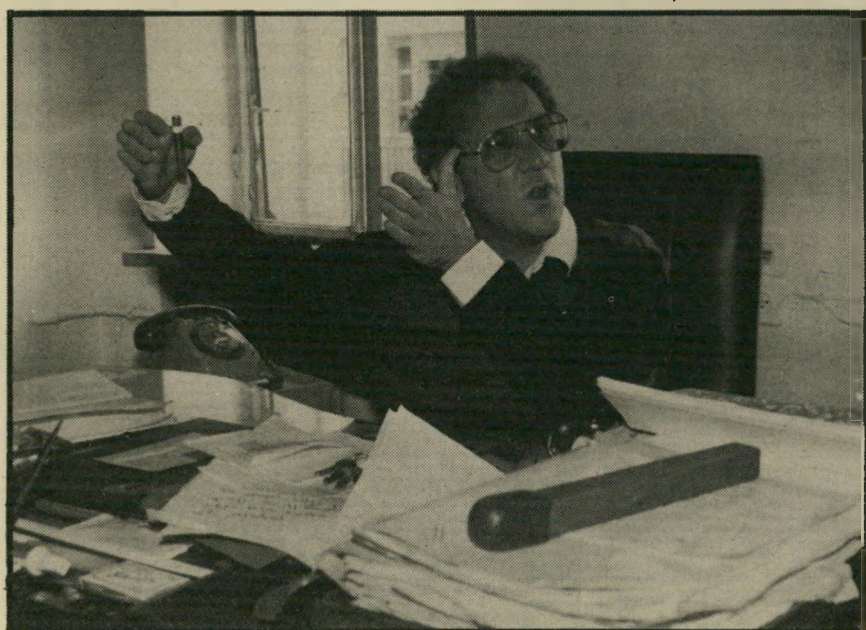
במהלך הימים הסוערים של הוועידה הבלתי-נשכחת, שהתקיימה בשבוע שעבר בתל-אביב, הודבק לריבלין התואר "נסיך" - כמוהו כמו צירים אחרים בוועידה, שהינם בנים של מייסדי ביתר, אצ"ל ותנועת-החרות. ביניהם בלטו זאב בנימין בגין, בנו של ראש-הממשלה לשעבר מנחם, דן מרידור, בנו של הח"כ לשעבר אליהו, עוזי לנדאו, בנו של השר לשעבר חיים, רחל קרמרמן, בתו של השר לשעבר יעקב מרידור, נעדר משל הנסיך המורד אריה נאור, בנה של ח"כ לשעבר אסתר רזיאל-נאור ואחיינו של מנהיג אצ"ל שלפני-עידן-בגין דוד רזיאל - אך גם הוא לקח בעבר חלק פעיל במפלגה, ושימש בתפקיד מוזכר-הממשלה בתקופת שילטונו של מנחם בגין.

כל אלה ועוד נסיכים פחות ידועים ספגו את תורת ז'בוטינסקי מילדותם. הם יודעים על מה דיבר ז'בוטינסקי. הם התחנכו על ברכי ההדר הביתרי, שהשבוע דיברו עליו כל-כך הרבה, מבלי שאיש יראה אותו כלהגשמותו. הם מדברים בלשון אחרת, נראים אחרת, מתנהגים אחרת, רובם ככולם אשכנזים מבתיים זעיר-בורגניים, אבל לתנועת החרות באו גם, אולי בעיקר בזכותו של בגין, חברים ממה שנהוג לכנות

ישראל השניה" - יוצאי עיירות-הפיתוח ושכונות-המצוקה, בני עדות-המזרח, אלה לא שינו בילדותם את יצירותיו הפוליטיות והסיפוריות של ז'בוטינסקי, לכן גם לא ידעו לשיר, בערב הפתיחה, ביחד עם כולם, את הימנון ביתר, גיונוי האצולה הפולנית

"יש פה מאבק בין שני עמים צודקים, שאינם יכולים להתפשר על החיקוה. חיקוהו של עם אחד, היא אדלולו תחרץ על העם השני"

זרים להם. הם שונים, אחרים, חרותניקים חדשים. המכונים "נסיכים" נוטים באופן ברור לעבר מחנהו של יצחק שמי, מוותיקי התנועה, האחרים נוטים יותר אל המחנות של לוי ושרון - שני אנשים חדשים יחסית בתנועה, שניהם, ושרון באופן מובהק יותר, פליטי מפא"י ותנועת-העבודה. ריבלין אינו אוהב את התואר, נסיכים". הוא יודע שכבש את מקומו בתנועת-החרות הודות לעבודה קשה ויומיומית, ולא בזכות אבות. איש אינו זוכר שאביו היה פעם מוע' מד מטעם חרות למישרת שניא-המדינה, הוא מדגיש כי הגיע למעמדו בתנועה בזכות

ריבלין במישרדו בירושלים
אני לא חרותניק סתום!

ולא בחסד. אך דברים כאלה לא ניתן לומר על בני בגין, שצץ מאלמוניות גמורה אחרי הסתגרותו המיסתורית של אביו. הוא לא חרש סניפים, לא חיזר על מיתחיהם של מצביעים פוטנציאליים ולא עבד קשה כדי לזכות במעמדו.

הסערות שפקדו בשבוע שעבר את ועידת-חרות הן הרות גורל לתנועה. הן היו מרתקות ומפחידות. מיקצת הצירים בכו בסוף הלילה האחרון, הארוך והסוער מכולם, מיקצתם כעסו.

אתה כועס על מה שקרה בוועידת-חרות?

אני לא כועס, אני חושב שתוצאת הוועידה היתה דבר בלתי-נמנע. רוח רעה ריחפה על התנועה במשך שנים.

איזו רוח רעה?

השתלטות פונקציונרים מהרג השני - כשני המחנות - שהכניסו בה רוח רעה.

מי הפונקציונרים?

לא רוצה להגיד, אני בירושלים, הבחנתי בזאת שבמנהיגות לא היה עם מי לדבר, כשרציתי להתריע.

האלימות, בעצם, התחילה עוד כאן בירושלים, בבחירות לסניף.

הבנתי שכאן חייבים להילחם ואי-אפשר להי-

"כשבגדתי, הבנתי שבן גוריון לא היה השטן בהתגלמותו ובגין לא האלוהים בהתגלמותו. גיבשתי דיעות עצמאיות"

כנע לאלילות פיסית וארמיניסטרטבית, כשהצד השני חושב שאתה, כאינטליגנט, או כלבן, לא תוכל לעמוד במסע-הכפשות, אני עובר בשטח במסגרת תנועת-החרות, כולל ביתר, והחברים יודעים שאני מן אלי-בדר - בערבית: מהער - ויודעים שאני לא מזוהה אלא כפולסטיני מובהק, אמן על כל העדות.

המאבק בירושלים היה עדתי?

אריה! אבל כשניסיתי באופן לגיטימי להילחם על מעמד - שחשבתי שאני מתאים לו מבחינת כישוריי וכוחי הפוליטי - ראו אותם מקופחים מיקצועיים כי יתכן שהדרך הדמוקרטית תסלול לפניי אפשרות להגיע להשפעה שתוכל לנגוס במעמדם, והם לא בחלו בשום אמצעים, ואני חושב שלא יכחישו, שהשתמשו נגדי בברוטליות בנשק העדתי.

אבל אי-אפשר להתעלם מהעובדה שאתה אישכנזי.

אני לא חושב שמגיע לי משהו מכיוון שאני אשכנזי. יחד עם זאת, אני לא חושב שאני צריך להיות מקופח משום שאני אשכנזי. כמו שאני לא חושב שזו בושה לגמור אוניברסיטה - וגם את

זה אמרו, והעובדה היא שהתנשקתי עם יותר אנשים מהרחוב - וגם ירקו עליי יותר - מאשר המוחסים, או אלה המכנים את עצמם מנהיגי ישראל השניה.

אתה מדבר על המאבק ביןך ובין יהושע מצא?

זה שקר שהיה מאבק ביני כאשכנזי ליהושע כספרדי, בכל הקשור לציבור. לצערי הרב, יהושע מצא השתמש בעניין לצורך תעמולת-בחירות, וכאשר נכשל הוא טען שהוא מנוצח על רקע עדתי - ללא בסיס וללא אחיזה בציבור הירושלמי, שלמעלה ממחציתו בני עדות-המזרח.

בוועידת-חרות עמדו באופן ברור הנסיכים, הבנים של, מול החדשים.

האווירה בין צירי-הוועידה אינה משקפת את יחס הציבור לבעיה.

מה זאת אומרת?

אני לא מעלה על דעתי שדויד לוי רוצה

"בי בגין לא יכול היה להתבלט דווקא משום שהיה הבן של מנחם. אילו החחיל קודם, היו אמרים, ובצדק, שבגין מייסד שושלת מלוכה"

לרכוב על הגל העדתי, שכן הוא יודע שכדי להיות ראשי-משלה הוא צריך להיות מנהיגי חרות, ולא להשתלט על חרות. דויד לוי הוא אולי אחד הפוליטיקאים של העת החדשה שיצר את עצמו יש מאין, ואני מסיר את הכובע לפניו. מקורביו, שהם דווקא אשכנזים, רואים בו אפשרות לתפוס עמדות שילטוניות וכלכליות. הם חושבים שכדי שהוא יוכל לתפוס את השילטון, צריכים להמציא את מושג, "הנסיכים". רייטר הוא אשכנזי, והוא בשום אופן לא נסיך. כך גם מיכאל קליינר ואחרים.

גירעון גדול, שהצטרף לשרון ויצא חוצץ נגד בני בגין על התערבותו במהלך העניינים בוועידה, תור ניצול מעמדו כבן של מישוה, שכח שהוא בעצמו קיבל עמדה בתנועה כי הוא בן אחותו של אריה בן-אליעזר.

דבר אחד לא מתקבל על דעתי, שאותם בני עדות-המזרח הנהיגו אחרי לוי ואריה, יכולים לשיר דויד או אריק מלך-ישראל, אבל בדין מרידור, או בכני בגין מולזלים בטענה שהינם "נסיכים".

אשר לרובי ריבלין: אני יותר קרוב לאנשים שצועקים "מלך-ישראל", ואני הייתי מלך-ביתר, ואצל רבים אני יכול להיות מלך-ירושלים. כל הישגיי בתנועת-החרות נובעים מעבודה קשה ולא מייחוס. כל זמן שעבדתי ולא התבלטתי, איש לא הזכיר שאני בנם של הפרופסור יוסף-יואל ורחל ריבלין, מוותיקי התנועה, בו של מועמד (המשך בעמוד 28)